

ใบงานเรื่อง ใส่บาตร

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ลิขิตสารงานพิมพ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๕ เรื่อง สื่อสารสร้างสรรค์ (๑)

รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท ๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านเรื่อง ใส่บาตร แล้วย่อความลงในสมุด

ใส่บาตร

นับตั้งแต่พ่อไปราชการชายแดน แม่ก็ต้องตื่นแต่เช้ามีดทุกวันเพื่อเตรียมอาหารใส่บาตร ปรกติแม่จะเป็นคนเอะอะโวยวาย แต่มีอยู่ขณะเดียวที่ฉันเห็นว่าคุณแม่นิ่งที่สุด ก็คือกระบวนการที่แม่ใส่บาตรทั้งหมด ที่ฉันรู้จัก เพราะว่าวันนี้เป็นวันเกิดของฉัน แม่เรียกให้ฉันตื่นขึ้นมาใส่บาตรด้วย แม่บอกตั้งแต่ตอนกลางคืนว่า

“วันเกิด ใส่บาตรเสียหน่อย จะได้เป็นมงคลแก่ชีวิต” แม่ปลุกฉันด้วยน้ำเสียงเบา ๆ

“ไก่อ้อ ๆ ตื่นเถอะลูก ไปช่วยแม่เตรียมของใส่บาตร” ฉันร้องอ้อแต่พอนึกได้ก็รีบลุกขึ้น

ยามเข้าดูเป็นเวลาแม่กว่ายามเย็น แม่ทำอะไรเงียบ ๆ ซ้ำ ๆ เวลาพูดก็จะเบาเสียง คล้ายกับว่าแม่เกรงใจ ยามเช้ามากกว่ายามกลางคืน บ้านของเราอยู่ในซอยลึก ดังนั้น ยามเช้าจึงเงียบสงบนาน ๆ จะได้ยินเสียงสวดของคนมุสลิมดังมาแต่ไกล

พอเข้ามาในครัว แม่ก็เรียกฉันไปหุงข้าว ซอนี่ฉันทำได้สบายมาก เพราะเป็นงานประจำของฉัน แค่ข้าวข้าวใส่น้ำแล้วก็ตั้งในหม้อเสียบปลั๊กแล้วกดปุ่ม จากนั้นก็มาช่วยแม่ทำกับข้าว แม่บอกว่า จะทำอาหารง่าย ๆ คือ แกงจืดเต้าหู้หมูสับ แม่เอาหมูสับตุ๋น ๆ ที่แยกเตรียมไว้ออกจากตู้เย็น ให้ฉันตำกระเทียมพริกไทยและรากผักชีเข้าด้วยกัน แล้วเอามาคลุกเคล้ากับหมู เหยาะน้ำปลาเล็กน้อยเตรียมไว้แล้วก็เรียกให้ฉันหันต้นหอม ผักชี ฉันทำท่าจะซอย เสียงแม่ดูเบา ๆ

“อย่าซอย หั่นท่อนละนิ้ว ละเอียดนักจะเห็นไปเป็นผักอะไรเล่า” พอน้ำที่ตั้งไว้บนเตาเดือด แม่ก็เอาหมูปดปั้นเป็นก้อน ๆ ใส่ ฉันชะงักดู อยากจะเป็นคนทาดอนนี้เสียเอง แต่แม่คงกลัวออกมาไม่งาม จึงไม่ให้ฉันปั้นหมูพอน้ำเดือดอีกครั้ง แม่ก็เอาเต้าหู้หลอด หั่นเป็นสี่ท่อนใส่ลงไป เอาสาหร่ายเผาไฟพอบวมใส่ลงไปอีก พอเดือดทั้งหมด แม่ก็ใส่น้ำปลาแล้วเอาต้นหอมใส่ลงไป แล้วปิดไฟ

“ใส่ต้นหอมแล้วปิดไฟเลยนะ มันจะได้เขียวน่ากิน”

พอแม่ทำแกงจืดเสร็จ รอสักพักหนึ่ง แม่ก็ตักใส่ถาดพลาสติกไว้จานแน่น แม่มีวิธีทำถุงให้พองลม

ซึ่งฉันทำไม่ได้ “ทำไมต้องทำให้พอง ๆ ละคะ”

“เป็นกันชนในลูก” แม่ว่า “เวลาคนอื่นมาเบียด จะได้ไม่เสียหาย”

พอดีกับข้าวเสร็จ แม่ก็จะเอามะม่วงเขียวเสวยมาปอกเปลือก แล้วก็หั่นใส่ถุงอีกชุดหนึ่ง คราวนี้ แม่ไม่ทำถุงพอง ๆ แล้ว แต่กลับทำปากเปิด ๆ แบบไม่รัดยางทั้งหมด

“ทำไมไม่ทำพอง ๆ ละแม่”

“ผลไม้ลูก รัดแน่นเดี๋ยวมันเสียหมด”

“เสียยังงีละคะ” ฉันทสงสัย

“มันอบไป ถ้าอยู่ในถุงพลาสติก ผลไม้บางอย่างมีน้ำตาลมากก็จะอับแล้วก็มึกลื่นเหม็น อย่างสับปะรดหรือมะละกอหรือแม้แต่มะม่วง เราต้องปล่อยให้ลมเข้าบ้าง จะได้ไม่เสีย”

เตรียมกับข้าวและผลไม้เสร็จแล้ว แม่ก็ตักข้าวใส่ถ้วยเล็ก ๆ สอนฉันด้วยว่า

“ข้าวหรือกับข้าวใส่บาตร ต้องตักก่อนคนอื่นนะ...จะตักกินก่อนไม่ได้ ถ้าจะกินก่อนต้องแบ่งใส่บาตรไว้ก่อน”

“ทำไมละคะ” ฉันทสงสัยอีก

“ของที่เราจะใส่บาตร ต้องเป็นของดี ของที่เหมาะสมจะถวาย พระผู้ทรงศีล ท่านเป็นผู้บริสุทธิ์ อยู่ในศีลในธรรม ก็ต้องถวายของที่บริสุทธิ์เหมาะสมกับท่าน”

ถึงตอนนี้ ฉันทจะคันปากยิบ ๆ แต่ก็อดไม่ได้ที่จะพูด

“แม่จำ... แล้วถ้าเราใส่บาตรกับพระไม่ดีล่ะ”

แม่นิ่งไปอึดใจใหญ่ ก่อนหันมาถามฉันด้วยน้ำเสียงเรียบ ๆ

“ทำไมหนูถามอย่างนั้นล่ะ หนูเห็นพระไม่ดีมาจากไหนหรือ”

“อ้าว...ก็บ่อยไป วันก่อนหนูยังเห็นพระมาขอตั้งค์คุณยายข้างบ้านเลย”

“โอ๊ย...” แม่ร้อง “นั่นไม่ใช่พระจริงหรอก พระปลอม”

“นั่นสิ...แม่ แล้วเราจะรู้ได้อย่างไรว่า พระรูปไหนจริง พระรูปไหนปลอม เราจะได้ใส่บาตรได้ถูก”

“หลวงพ่อที่แม่เคยไปกราบ ท่านบอกแม่นะว่า ถ้าจะใส่บาตรให้ใส่ไปเลย นึกเสียว่าทำบุญทำทานด้วยจิตใจอันบริสุทธิ์ ทำเพื่อสืบทอดพระพุทธศาสนา เพื่อให้ความเป็นพระสงฆ์ยังคงดำรงอยู่ในสังคมปัจจุบัน เพราะถ้าไม่มีพระสงฆ์ก็ไม่มีผู้สืบทอดศาสนา คิดเสียอย่างนี้ตั้งแต่แรกก็จะได้ไม่ชุนมัว ใจก็เป็นกุศล ถ้าเป็นพระจริงถือว่าได้ทำบุญ ถ้าเป็นพระปลอมถือว่าได้ทำทาน ให้แล้วให้เลย เขาจะเป็นใคร อย่างไร ไม่ต้องสนใจ สนใจการกระทำของตนเอง ไม่สนใจการกระทำของคนอื่น”

ฉันทมองหน้าแม่ด้วยความแปลกใจ แม่พูดได้ยาวและอารมณ์เย็น ผิดไปจากแม่ที่เคยส่งเสียงปาว ๆ ทะเลาะกับน้องชาย

“แม่คิดอย่างนี้จริง ๆ หรือ”

คำถามของฉันทำให้แม่ยิ้ม “แม่พยายามจ๊ะ”

เช้าวันนั้น แม่บอกฉันให้ไปใส่บาตรพระที่แม่มั่นใจว่า ไม่ปลอมเพราะมาจากวัดข้างหมู่บ้าน เดินมาเนิบช้า สองรูป แม่กระซิบบอกฉันว่า

“อธิษฐานเสียก่อนนะ”

ฉันยกถาดทั้งถาดขึ้นเหนือหัวแล้วอธิษฐาน เป็นคำอธิษฐานที่แม่ไม่คาดคิด และไม่เกี่ยวกับฉันมากนัก ฉันอธิษฐานขอให้พ่อปลอดภัยกลับมา

จีวรสีเหลืองมาหยุดตรงหน้า ฉันลุกขึ้นใส่บาตร แม่ช่วยหยิบผลไม้ใส่ตาม เสร็จเรียบร้อยแล้วแม่กระตุกเสื้อฉันให้นั่งลงไหว้ พระท่านเดินไปแล้ว แสงเช้าเริ่มส่องโลก สีเหลืองที่มัวหม่นดูสว่างมากขึ้น ยิ่งไกลออกไปก็ยิ่งเหลืองสว่าง

“ขอให้ลูกพบแต่สิ่งดี ๆ ในชีวิตนะลูกนะ”

แม่เดินมากกระซิบบอก ขณะเดินกลับเข้าบ้าน

ฉันรู้สึกได้ถึงความสะดวกสบายและเยือกเย็นที่ยังแผ่ซ่านอยู่ภายใน และรู้ด้วยว่า อีกไม่นานนัก พ่อน้องชายของฉันตื่นหรือถูกปลุกให้ตื่น ความสะดวกสบายและความเยือกเย็นนี้จะหายไป และชีวิตประจำวันอันโกลาหลอลหม่านของเราก็จะกลับมาอีก

ชมัฎกร บางคมบาง (แสงกระจ่าง)

จากหนังสือวิวิธภาษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ หน้า ๑๒๔ - ๑๒๙